

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări
Proiectul Legii pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, este elaborat de Ministerul Justiției în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr. 6 din 16 aprilie 2015 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Codul penal și Codul de procedură penală (<i>confiscarea extinsă și îmbogățirea ilicită</i>).
Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Necesitatea elaborării proiectului de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 a servit constatarea Curții Constituționale, în punctele 111 și 112 a Hotărârii menționate supra, unor neclarități în cadrul componentei de infracțiune prevăzute de articolul 330² (<i>îmbogățirea ilicită</i>) care poate crea anumite deficiențe în aplicarea acestuia.</p> <p>Curtea menționează că, potrivit normei penale, constituie infracțiune ”îmbogățirea ilicită”, deținerea de către o persoană cu funcție de răspundere sau de către o persoană publică, personal sau prin intermediul unor terți, a bunurilor în cazul în care valoarea acestora depășește <i>substanțial</i> mijloacele dobândite și s-a constatat, în baza probelor, că acestea nu aveau cum să fie obținute licit.</p> <p>Curtea observă că în articolul 330² din Codul penal legiuitorul a utilizat noțiunea de ”valoare care depășește substanțial mijloacele dobândite”. În același timp, Curtea constată că legiuitorul în legea penală a reglementat noțiunea de proporții deosebit de mari, proporții mari, daune considerabile și daune esențiale (art.126 CP), indicând mărimea acestora. Astfel, estimarea bunurilor ca fiind de o valoare care „depășește substanțial” mijloacele dobândite de către subiectul infracțiunii, în lipsa unei cuantificări a proporției, rămâne a fi vagă.</p> <p>În acest sens, Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției operează cu expresia de „mărire <i>substanțială</i> a patrimoniului unui agent public” iar practica internațională în identificarea și aplicare a termenului de „<i>substanțial</i>” este una foarte diferită de la caz la caz. Spre exemplu, în legislația țărilor ca Malaysia și Jamaica se substituie termenul de „<i>substanțial</i>” cu termeni adaptați legislației penale naționale cum ar fi „<i>excesiv</i>” și respectiv „<i>disproporționat</i>”. Un alt exemplu din practica internațională care reglementează diferit problema în cauză este practica Indiei care prin intermediul jurisprudenței (<i>Krishnanand v. Madhya Pradesh, 1977</i>) a stabilit un mecanism clar de calcul al termenului substanțial, adică în cazul în care persoana publică deține bunuri valoare a cărora depășește 10% din venitul legal dobândit atunci se consideră a fi întrunită latura obiectivă din componența de infracțiune a îmbogățiri ilicite.</p> <p>Prin urmare, în scopul clarificării terminologiei și aplicării corecte a normei menționate, Ministerul Justiției propune de substituit în cadrul articolelor 106¹ și 330² din Codul Penal, cuvântul „<i>substanțial</i>” cu textul „<i>cu 10 000 de lei</i>”. Astfel, se cuantifică într-un mod simplu proporția care va fi calculată la momentul aprecierii laturii obiective a infracțiunii îmbogățiri ilicite, precum și măsura de confiscare extinsă.</p>
Fundamentarea economico-financiară
Implementarea proiectului de față nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

Impactul proiectului

Impactul prezentului proiect de lege va avea ca efect aducerea în concordanță a Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 cu Hotărîrea Curții Constituționale nr. 6 din 16 aprilie 2015 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Codul penal și Codul de procedură penală (*confiscarea extinsă și îmbogățirea ilicită*), precum și înlăturarea deficiențelor în cadrul interpretării și aplicării a proporțiilor „*substanțiale*” la momentul aprecierii laturii obiective din componența de infracțiune a îmbogățirii ilicite, precum și măsurii de confiscare extinsă.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

În urma adoptării proiectului Legii pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 nu va fi necesar modificarea sau completarea cadrului normativ conex.

Denumirea autorităților care au avizat proiectul de act normativ. Rezultatele avizării

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Viceministru

Nicolae EȘANU